

การพัฒนาความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบัง

โดยใช้ชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภท

กาพย์ยานีและกาพย์ฉบังร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิค

ผังความคิด สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต

หลักสูตรวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

Development of Students' Ability in Writing Kapyanee and Kapchabang

Poems by Using the Activity Package for Strengthening the Ability in

Writing Kapyanee and Kapchabang Poems, Cooperative Learning Model

and Mind Mapping Technique for Thai Major Students Working for

Bachelor's Degree of Education at Sakon Nakhon Rajabhat University

จินดา ลาโพธิ์¹

Jinda Lapho¹

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อ 1) เปรียบเทียบความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบังของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตรวิชาภาษาไทย ที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบังร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิคผังความคิดระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน และ 2) ศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตรวิชาภาษาไทย ที่มีต่อการเรียน โดยใช้ชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบังร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ และเทคนิคผังความคิด

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตรวิชาภาษาไทย ปีการศึกษา 2557 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ชั้นปีที่ 3 จำนวน 16 คน ได้มาด้วยการคัดเลือกจากผลการทดสอบความสามารถในการแต่งกาพย์ยานีและกาพย์ฉบัง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น โดยเรียงลำดับคะแนนจากมากไปหาน้อยที่สุด แล้วแบ่งผลการทดสอบออกเป็น 3 กลุ่ม คือ กลุ่มเก่ง ปานกลาง และอ่อน จากนั้นสุ่มในอัตรา 1:2:1

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ชุดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบังสำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตรวิชาภาษาไทย จำนวน 4 ชุด 2) แบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งบทร้อยกรอง จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นคำถามแบบปรนัยชนิด 5 ตัวเลือก จำนวน 20 ข้อ ตอนที่ 2 เป็นคำถามแบบอัตนัย ชนิดให้แต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานี ความยาวไม่น้อยกว่า 3 บท และกาพย์ฉบัง ความยาวไม่น้อยกว่า 2 บท ตามหัวข้อที่กำหนดให้ และ 3) แบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 12 ข้อ ดำเนินการวิจัยโดยใช้แผนการวิจัยแบบ One Group Pretest-Posttest Design สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าร้อยละ และการทดสอบค่าที่แบบ Dependent Sample

¹อาจารย์ประจำสาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความสามารถในการแต่งบทหรือกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบังของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตหลักสูตรวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 ที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการแต่งบทหรือกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบังร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิคผังความคิด สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตหลักสูตรวิชาภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ความพึงพอใจของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการแต่งบทหรือกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบังร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิคผังความคิด สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิตหลักสูตรวิชาภาษาไทย อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 4.23

คำสำคัญ ความสามารถในการแต่งบทหรือกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบัง ชุดกิจกรรมการเรียนรู้แบบร่วมมือ เทคนิคผังความคิด

ABSTRACT

The objectives of this research were : 1) to compare the ability in writing Kapyanee and Kapchabang poems of Thai major students working for bachelor's degree in education before and after studying by using the activity package for strengthening the ability in writing Kapyanee and Kapchabang poems, cooperative learning model and mind mapping technique and 2) to study the students' satisfaction in learning by using the activity package for strengthening the ability in writing Kapyanee and Kapchabang poems, cooperative learning model and mind mapping technique.

The samples group consisted of sixteen third year Thai major students working for bachelor' degree of education at Sakon Nakhon Rajabhat University in academic year 2014. These students were selected from the result of a test designed by the researcher for writing Kapyanee and Kapchabang poems. The score were arranged from high to low and divided into three groups, good, medium and poor. Then the students were sampled at 1:2:1.

The instruments used were: 1) four sits of the activity package for strengthening the ability in writing Kapyanee and Kapchabang poems, 2) a poetry writing test consisting of two parts. Part 1 consisted of 20 objective questions. Each question had fine answers. Part 2 was subjective test. The students were required to write not less than three stanzas of Kapyanee poem and two stanzas of Kpachabang poem according to the finer topics and 3) satisfaction questionnaire consisting of 12 questions. The research was a one group pretest–posttest design. The statistics used for data analysis were mean, standard deviation, percentage and t–rest (dependent sample).

The research results were as follows:

1. The ability in writing Kapyanee and Kapchabang poems of third year Thai major students working for bachelor's degree of education after studying by using the activity package for strengthening the ability in writing Kapyanee and Kapchabang poems, cooperative learning model and mind mapping technique was higher than the students' ability before studying significantly at .01 level.

2. The satisfaction of the students in studying by using the activity package for strengthening the ability in writing Kapyanee and Kapchabang poems, cooperative learning model and mind mapping technique was at high level. The average (\bar{x}) was 4.23.

Keywords : Ability in Writing Kapyanee and Kapchabang Poems, Activity Package, Cooperative learning, Mind Mapping

ภูมิหลัง

ภาษาไทยเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมที่แสดงความเป็นเอกลักษณ์และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจ และความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจกรรม การงาน และดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข เป็นสิ่งที่แสดงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษด้านวัฒนธรรม ประเพณี ชีวิตคน โลกทัศน์ และสุนทรียภาพ โดยบันทึกไว้ในวรรณคดีและวรรณกรรมอันล้ำค่า ภาษาไทยจึงเป็นสมบัติของชาติที่ควรค่าแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์และสืบสานให้คงอยู่คู่ชาติไทย (กรมวิชาการ, 2545, หน้า 3)

บทร้อยกรองเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นเฉพาะของภาษาไทย ซึ่งนอกจากจะแสดงให้เห็นคุณค่าด้านความงามเชิงวรรณศิลป์แล้ว ยังสะท้อนให้เห็นคุณค่าด้านอารมณ์ด้านจิตใจ และด้านภูมิปัญญาของผู้ประพันธ์ ดังที่ ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต และสุจิตรา จงสถิตวัฒนา (2546, หน้า 1) กล่าวว่าบทร้อยกรองเป็นงานเขียนที่มุ่งเน้นในเรื่องการใช้ถ้อยคำที่ไพเราะ สละสลวย กินใจ มีสัมผัสคล้องจองกันอย่างเป็นระบบ ซึ่งนอกจากจะทำให้ฟังรื่นหู ได้รสไพเราะแล้วยังสามารถช่วยให้จดจำเนื้อความได้ง่ายขึ้นด้วย นอกจากนี้ ฐะปะนีย์ นาครทรรพ (2546, หน้า 210) ยังได้กล่าวเน้นให้เห็นถึงคุณค่าของบทร้อยกรองไทยไว้ตอนหนึ่งว่า นอกจากจะเป็นเอกลักษณ์ เป็นสมบัติทางภาษาที่ควรภาคภูมิใจ และควรอนุรักษ์สืบต่อไปด้วยแล้ว บทร้อยกรองยังชี้ให้เห็นถึงคุณค่าของกฎเกณฑ์หรือฉันทลักษณ์ ซึ่งครูอาจารย์ผู้สอนควรสนับสนุนให้นักศึกษาได้ตระหนักในคุณค่า และฝึกฝนการแต่งให้จงมาก โดยเฉพาะในปัจจุบันการแต่งบทร้อยกรองยังคงได้รับยกย่องว่าเป็นงานเขียนชั้นสูง นิยมนำมาใช้เขียนในโอกาสพิเศษ หรือโอกาสที่

เป็นมหามงคลต่างๆ โดยเขียนในรูปของบทอาเศียรวาท บทถวายราชสดุดี บทเฉลิมพระเกียรติ บทถวายพร คำไว้อาลัย และบทสดุดี เป็นต้น ดังนั้นการแต่งบทร้อยกรองจึงเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรมทางภาษาของชาติ และเป็น การเสริมสร้างความรู้ ความสามารถ ตลอดจนการพัฒนา ระดับสติปัญญาให้สูงขึ้นอีกด้วย

กาพย์ยานี และกาพย์ฉบัง เป็นบทร้อยกรองที่ในปัจจุบันยังได้รับความนิยมอยู่ในระดับสูงเช่นเดียวกับกลอน ดังจะพบเห็นในสื่อสิ่งพิมพ์ และสื่อประชาสัมพันธ์ต่างๆ ดังนั้นจึงนับได้ว่าเป็นบทร้อยกรองที่นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตรวิชาเอกภาษาไทย จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องฝึกปฏิบัติให้เกิดความชำนาญ มีความเหมาะสมในอันที่จะประกอบวิชาชีพครู เพราะนอกจากจะต้องมีความแม่นยำในด้านองค์ความรู้ในเชิงทฤษฎีเกี่ยวกับฉันทลักษณ์ของบทร้อยกรองแล้ว ยังจำเป็นต้องมีความสามารถ หรือมีทักษะในการแต่งได้อย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย

การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาภาษาไทยในระดับอุดมศึกษาในปัจจุบันได้บรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับการแต่งบทร้อยกรองเข้าไว้ในหลักสูตรด้วย เช่น หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ. 5 ปี) หลักสูตรวิชาภาษาไทย ก็ได้กำหนดรายวิชา “ลักษณะคำประพันธ์ไทย และ/หรือ กวีนิพนธ์ไทย” เข้าไว้ในหมวดวิชาเฉพาะด้าน (Specialization) (คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร, 2551, หน้า 12)

ปัจจุบันผลสัมฤทธิ์ด้านการแต่งบทร้อยกรองของนักศึกษาวิชาชีพครู หลักสูตรวิชาเอกภาษาไทยยังมีปัญหาอยู่มาก เพราะนอกจากจะไม่สามารถแต่งให้ถูกต้องตามลักษณะข้อบังคับพื้นฐานของบทร้อยกรองชนิดนั้นๆ แล้วในด้านเนื้อหาสาระและความไพเราะสละสลวยในการใช้คำ การใช้โวหาร และศิลปะเชิงวรรณศิลป์ ก็ยังทำได้ไม่เป็นที่

น่าพึงพอใจ ไม่สามารถจะนำผลงานไปใช้ในโอกาสพิเศษต่างๆ ได้ เห็นได้จากการตรวจผลงานของนักศึกษาจากการสัมภาษณ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์นันทพร นิลจินดา (11 พฤษภาคม 2557) และผู้ช่วยศาสตราจารย์แจ่มจันทร์ สุวรรณรงค์ (27 พฤษภาคม 2557)

ด้วยปัญหาและความจำเป็นดังกล่าว อาจารย์ที่สอนในระดับอุดมศึกษาในหลักสูตรวิชาภาษาไทยจึงควรอย่างยิ่งที่จะต้องจัดหา หรือพัฒนาการเรียนการสอนเพื่อกระตุ้นหรือปลุกเร้าให้นักศึกษามีความกระตือรือร้น และมุ่งมั่นในอันที่จะฝึกฝนการแต่งบทหรือการร้อยกรองให้เกิดทักษะ ได้ผลงานที่มีประสิทธิภาพเป็นที่ยอมรับของผู้อ่านสามารถนำไปใช้ประโยชน์ในโอกาสสำคัญๆ ได้

ชุดกิจกรรมเป็นนวัตกรรมทางการศึกษารูปแบบหนึ่งที่สามารถนำมาใช้เป็นสื่อ และเป็นเครื่องมือในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ซึ่งใช้ได้ผลดีทั้งในด้านการให้ความรู้เชิงทฤษฎี และการให้ผู้เรียนได้ใช้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง (พิมพ์ใจ พจนนสมพงษ์, 2549, หน้า 37) สอดคล้องกับ วรสุดา บุญญไธโรจน์ (2538 อ้างถึงใน สุนันทา สุนทรประเสริฐ, 2544, หน้า 2) ที่ว่า ชุดกิจกรรมเป็นเครื่องมือในการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความสนใจในบทเรียน ผู้เรียนสามารถศึกษาทำความเข้าใจ และฝึกฝนจนเกิดแนวคิดที่ถูกต้อง และเกิดทักษะในด้านใดด้านหนึ่งได้ และยังเป็นเครื่องมือบ่งชี้ให้ผู้สอนทราบว่า ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจในบทเรียน และสามารถนำความรู้ ความเข้าใจนั้นไปใช้ได้มากน้อยเพียงใด ผู้เรียนมีจุดเด่นที่ควรส่งเสริม หรือมีจุดด้อยที่ต้องปรับปรุงอย่างไร

นอกจากนี้จากผลการวิจัย เรื่อง การพัฒนาชุดการเรียนด้วยตนเองวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนบทร้อยกรองของสุพัตรา ชื่นเจริญ (2546) ยังพบว่า ชุดการเรียนด้วยตนเองสามารถพัฒนาการเขียนบทร้อยกรองให้แก่ผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ พันอจิต จันทา (2548) ซึ่งได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดการสอนวิชาการเขียนสำหรับนักศึกษาหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต ระดับปริญญาตรี สาขาวิชาภาษาไทย ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่เรียนด้วยชุดการสอนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาการเขียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

การเรียนรู้แบบร่วมมือ (Cooperative Learning) เป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอีกวิธีหนึ่งที่กำลังได้รับความนิยมในปัจจุบัน มีนักการศึกษาได้ให้ความหมายและกล่าวถึงความสำคัญของการเรียนรู้แบบร่วมมือไว้หลายท่าน อาทิ พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และพะเยาว์ ยินดีสุข (2551, หน้า 45-46) และทีศนา แคมมณี (2552, หน้า 265) ซึ่งสรุปไว้ว่า การเรียนรู้แบบร่วมมือเป็นการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นการยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง ด้วยการแบ่งผู้เรียนออกเป็นกลุ่ม กลุ่มละประมาณ 4-6 คน แต่ละกลุ่มประกอบด้วยสมาชิกที่มีความรู้ ความสามารถแตกต่างกัน คือ ให้มีทั้งผู้ที่เรียนเก่ง ปานกลาง และอ่อน ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ร่วมกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สร้างจิตสำนึกในความรับผิดชอบร่วมกัน ซึ่งจะก่อให้เกิดความสุข ความภาคภูมิใจในตนเอง และความสำเร็กร่วมกัน

เทคนิคผังความคิด เป็นเทคนิคผังกราฟิกประเภทหนึ่งที่เป็นที่รู้จักกันอย่างกว้างขวาง เป็นผังที่ใช้แสดงความสัมพันธ์ของสาระหรือของความคิดให้เห็นเป็นโครงสร้างโดยภาพรวม โดยใช้เส้น คำ สี ระยะห่าง เครื่องหมาย หรือภาพ ในการแสดงความหมายและแสดงความเชื่อมโยงของความคิด หรือของสาระนั้นๆ โดยอาจเขียนความคิดหลักไว้ตรงกลาง แล้วแตกสาขาออกไปเป็นความคิดรองย่อยๆ (ทีศนา แคมมณี, 2552, หน้า 287) ได้มีผู้นำเทคนิคผังความคิดไปทดลองใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทั้งในสาขาวิชาภาษาไทย และสาขาวิชาอื่น ผลของการศึกษาพบว่า เทคนิคผังความคิดสามารถพัฒนาทักษะการเรียนรู้ให้แก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น สุวรรณมา ฆมโศภกรวด (2547) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความด้วยแผนภูมิความคิดวิชาภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 และศิวกร สุวรรณไตรย์ (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ พฤติกรรมการกล้าแสดงออกทางความคิด และเจตคติต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์โดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์ และเทคนิคผังความคิดของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เปรมศรี ศรีพลราช (2555, หน้า 163) ได้ทำวิจัยเรื่อง การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการแต่งบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิคผังความคิด ผลการวิจัย

พบว่า ความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองของนักเรียน หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิคผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากปัญหาและความน่าสนใจดังกล่าวจึงเป็นแรงบันดาลใจให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษา เพื่อพัฒนาความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบัง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ และเทคนิคผังความคิด สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตรวิชาภาษาไทย

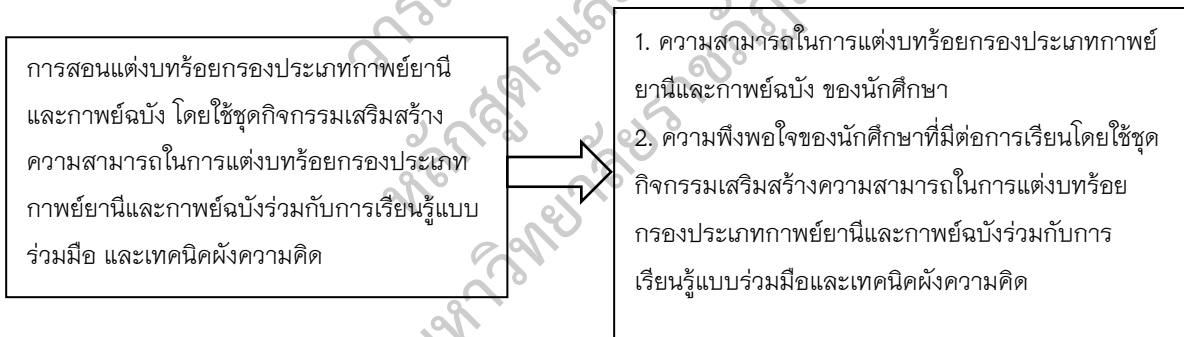
ความมุ่งหมายของการวิจัย

ในการวิจัยได้กำหนดความมุ่งหมายของการวิจัยไว้ดังนี้

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบัง ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตรวิชาภาษาไทย ที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบัง ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ และเทคนิคผังความคิดระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน

2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตรวิชาภาษาไทย ที่มีต่อการเรียนการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบัง โดยใช้ชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ และเทคนิคผังความคิด

กรอบแนวคิดของการวิจัย

ภาพประกอบ กรอบแนวคิดของการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตรวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557

2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตรวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 จำนวน 16 คน ได้มาด้วยการคัดเลือกแบบหลายขั้นตอนโดยเริ่มจากการเลือกเฉพาะนักศึกษาชั้นปีที่ 3

ซึ่งมีจำนวนทั้งสิ้น 51 คน แล้วให้ทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบัง ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จัดเรียงลำดับคะแนนจากสูงไปหาต่ำ แล้วแบ่งผลการทดสอบออกเป็นกลุ่มเก่งปานกลาง และอ่อน จากนั้นสุ่มในอัตรา 1:2:1

เครื่องมือและคุณภาพเครื่องมือวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยมี 3 ชนิด ได้แก่

1. ชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบังร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิคผังความคิด สำหรับ

นักศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาศึกษาศาสตร์บัณฑิต หลักสูตรวิชาภาษาไทย
จำนวน 4 ชุด คือ

- ชุดที่ 1 ทบทวนเสียงสัมผัส
- ชุดที่ 2 เจนจัดฉันทลักษณ์
- ชุดที่ 3 ประจักษ์กภาพยยานี
- ชุดที่ 4 ชำนาญที่ภาพยณบง

2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการแต่งบท
ร้อยกรอง จำนวน 1 ฉบับ แบ่งเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นคำถามแบบปรนัยชนิด 5 ตัวเลือก
จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามแบบอัตนัย ชนิดให้แต่งบท
ร้อยกรองประเภทภาพยยานี ความยาวไม่น้อยกว่า 3 บท
และภาพยณบง ความยาวไม่น้อยกว่า 2 บท ตามหัวข้อที่
กำหนดให้ โดยหัวข้อไม่ซ้ำกับการทดสอบก่อนเรียน

3. แบบสอบถามความพึงพอใจ จำนวน 12 ข้อ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง
โดยมีขั้นตอนในการดำเนินการ ดังนี้

1. ชี้แจงให้นักศึกษากลุ่มตัวอย่างเข้าใจในขั้นตอน
การปฏิบัติกิจกรรมของการทดลอง

2. ทดสอบก่อนเรียน (Pretest) โดยใช้แบบทดสอบ
วัดความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทภาพย
ยานี จำนวน 1 ฉบับ ประกอบด้วย 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 เป็นคำถามแบบปรนัยชนิด 5 ตัวเลือก
จำนวน 20 ข้อ

ตอนที่ 2 เป็นคำถามแบบอัตนัยชนิดให้แต่งบท
ร้อยกรองประเภทภาพยยานี และภาพยณบง ตามหัวข้อที่
กำหนด

3. ดำเนินการทดลองกับกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ชุด
กิจกรรม จำนวน 4 ชุด

4. ทดสอบหลังเรียน (Posttest) โดยใช้แบบทดสอบ
ชุดเดียวกันกับการทดสอบก่อนเรียน ยกเว้นหัวข้อที่กำหนด
ให้แต่งบทร้อยกรอง

5. ให้นักศึกษาทำแบบสอบถามความพึงพอใจที่
มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถ
ในการแต่งบทร้อยกรองประเภทภาพยยานีและภาพยณบง

ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิคผังความคิด
จำนวน 12 ข้อ

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลของการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. เปรียบเทียบความสามารถในการแต่งบทร้อย
กรองประเภทภาพยยานีและภาพยณบงของนักศึกษา
ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน โดยการทดสอบค่าที
(t-test) ชนิดกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระ (Dependent Samples)

2. วิเคราะห์ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อ
การเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการ
แต่งบทร้อยกรองประเภทภาพยยานีและภาพยณบง โดย
การหาค่าเฉลี่ย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และ
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

2.1 หาค่าความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของแบบทดสอบ
วัดความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองโดยการหาค่า IOC

2.2 วิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p)

2.3 การหาค่าอำนาจจำแนก (r)

2.4 วิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบ
วัดความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองทั้งฉบับ

3. สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบสมมุติฐาน

วิเคราะห์เปรียบเทียบความสามารถในการแต่งบท
ร้อยกรองประเภทภาพยยานีและภาพยณบงโดยใช้ชุด
กิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการแต่งบทร้อยกรอง
ประเภทภาพยยานีและภาพยณบงร่วมกับการเรียนรู้
แบบร่วมมือและเทคนิคผังความคิด โดยการทดสอบค่าที
(t-test Dependent Samples)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลและสรุปผลการวิจัย

การศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาความสามารถในการแต่ง
บทร้อยกรองประเภทภาพยยานีและภาพยณบง โดยใช้ชุด
กิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการแต่งบทร้อยกรอง
ประเภทภาพยยานีและภาพยณบงร่วมกับการเรียนรู้แบบ
ร่วมมือและเทคนิคผังความคิด สำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรี

ครุศาสตร์บัณฑิต หลักสูตรวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร สรุปผลได้ดังนี้

1. ความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบัง ของนักศึกษาที่เรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบังร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิคผังความคิด สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต หลักสูตรวิชาภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. ความพึงพอใจของนักศึกษาที่มีต่อการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบังร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิคผังความคิด อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 4.23

อภิปรายผล

จากการวิจัย การพัฒนาความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบังโดยใช้ชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบังร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิคผังความคิดสำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต หลักสูตรวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ผู้วิจัยมีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. ความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบัง ของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต หลักสูตรวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบังร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิคผังความคิด พบว่าหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แสดงให้เห็นว่าชุดกิจกรรมทั้ง 4 ชุด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นสามารถเสริมสร้างหรือพัฒนาความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบัง ของนักศึกษาให้สูงขึ้นได้ ทั้งนี้เป็นเพราะเหตุผลที่สามารถอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

1.1 ชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบังโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิคผังความคิด สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต หลักสูตรวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีวิธีดำเนินการที่ต้องเป็นไปอย่างมีระบบ นอกจากนั้นชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นยังมีโครงสร้างที่ชัดเจน จำแนกเป็นชุดกิจกรรมสำหรับผู้สอนและสำหรับนักศึกษาแต่ละชุดมีส่วนประกอบสำคัญครบถ้วนตามหลักการเขียนผลงานทางวิชาการ เช่น คำนำ สารบัญ คำชี้แจงในการใช้บทบาทของผู้สอน บทบาทของนักศึกษา โครงการสอน (Course Syllabus) บัตรเนื้อหา ตัวอย่าง ใบงาน หรือกิจกรรม แบบทดสอบท้ายชุด และบรรณานุกรม เป็นต้น ส่วนในฉบับของผู้สอนนั้น นอกจากจะมีส่วนประกอบดังกล่าวแล้วยังเพิ่มรายละเอียดในประเด็นอื่นๆ ที่เห็นว่ามีมีความจำเป็นสำหรับผู้สอนที่ควรจะต้องทราบ เพื่อให้สามารถนำชุดกิจกรรมไปใช้ได้สะดวก ได้แก่ แผนบริหารการสอน ซึ่งประกอบด้วยสาระสำคัญ วัตถุประสงค์ของการศึกษา เนื้อหา/สาระการเรียนรู้ กระบวนการเรียนการสอน สื่อการเรียน การวัดและการประเมินผลแบบบันทึกพฤติกรรม แบบบันทึกคะแนน ใบงาน/กิจกรรม แบบบันทึกคะแนนการทดสอบท้ายชุด เฉลยใบงาน/กิจกรรม และเฉลยแบบทดสอบท้ายชุด เป็นต้น โครงสร้างและส่วนประกอบของชุดกิจกรรมดังกล่าวได้ผ่านการตรวจสอบ ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ทำให้ชุดกิจกรรมมีความถูกต้องเหมาะสมทั้งด้านเนื้อหา รูปแบบ กิจกรรม สื่อการเรียน และเวลา จึงส่งผลให้นักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต หลักสูตรวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร มีความสามารถในการแต่งบทร้อยยานีและกาพย์ฉบังสูงขึ้น

1.2 ชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบังโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิคผังความคิด สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตร์บัณฑิต หลักสูตรวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นได้นำเทคนิคผังความคิดเข้ามาใช้ ทำให้นักศึกษาเกิดความคิด และสามารถแตกความคิดออกเป็นความคิดหลัก ความคิดรอง ความคิดย่อยได้อย่างเป็นรูปธรรม ทำให้สามารถแก้ปัญหาการคิดเนื้อหา

ที่จะแต่งไม่ออกของนักศึกษาได้ นอกจากนั้น การฝึกแต่งบทร้อยกรองตามขั้นตอนทั้ง 5 ขั้นตอนที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นนั้น ทำให้นักศึกษารู้สึกตื่นเต้น มีความสนใจ และกระตือรือร้นที่จะฝึกฝน นอกจากนั้นผู้วิจัยยังได้นำเอากระบวนการเรียนรู้แบบร่วมมือเข้ามาใช้ร่วมด้วย ทำให้นักศึกษามีความรู้สึกล้นหล้น เพราะในกลุ่มมีทุกคนที่เรียนเก่งปานกลาง และอ่อน ทุกคนให้ความสำคัญ และความช่วยเหลือซึ่งกันและกันจึงส่งผลให้นักศึกษามีความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบังขึ้น

ในด้านกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในห้องเรียน ผู้สอนได้จัดสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการเรียนรู้และการแสดงออกของนักศึกษาอย่างเต็มที่ อาทิ จัดให้มีสื่ออิเล็กทรอนิกส์ เช่น เครื่องคอมพิวเตอร์เพื่อนำเสนอ Power Point เครื่องฉาย Projector และเครื่องขยายเสียง ผู้สอนให้การดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิดทั้งรายบุคคลและรายกลุ่ม การวิพากษ์ผลงานของนักศึกษาเป็นไปอย่างกัลยาณมิตร ให้คำชมเชยสำหรับผลงานที่ดีมีคุณภาพ และให้คำแนะนำในการแก้ไขปรับปรุงสำหรับผลงานที่ยังมีข้อบกพร่อง ในขณะเดียวกันก็เปิดโอกาสให้นักศึกษาได้ร่วมอภิปรายแสดงความคิดเห็นและประเมินผลงานทั้งของตนเอง ของเพื่อนๆ ในกลุ่ม และเพื่อนต่างกลุ่มได้ด้วย

ด้วยเหตุผลดังกล่าวทำให้สรุปได้ว่าชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการแต่งกาพย์ยานีและกาพย์ฉบัง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิคผังความคิดสำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตรวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นในครั้งนี้มีประสิทธิภาพ จึงทำให้ความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบังของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตรวิชาภาษาไทย หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยอีกหลายเรื่อง อาทิ งานวิจัยของ ภาขวัญ สุดสงวน (2549, หน้า 159) สุวรรณ ขามโคกกรวด (2547, หน้า 193) ศิวกร สุวรรณไตรย์ (2552, หน้า 186) และเปรมศรี ศรีพลราช (2555, หน้า 163) ซึ่งต่างก็นำเอาเทคนิคผังความคิดมาใช้ในการจัดกระบวนการเรียนการสอนในกลุ่มสาระภาษาไทย

ในระดับชั้นต่างๆ การทดลองส่งผลให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะด้านการเขียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนทั้งสิ้น

2. ความพึงพอใจของนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตรวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร ที่มีต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบัง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิคผังความคิด สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตรวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 ผลปรากฏว่านักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 4.23 และเมื่อแยกเป็นรายข้อพบว่า นักศึกษามีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 8 ข้อ ระดับมาก จำนวน 3 ข้อ และระดับปานกลาง จำนวน 1 ข้อ ที่เป็นเช่นนี้เพราะเหตุผลที่สามารถอภิปรายได้ดังต่อไปนี้

2.1 ชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบัง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิคผังความคิด สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตรวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้จัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยนำเอาเทคนิคผังความคิดเข้ามาใช้ในการแยกประเด็นหัวข้อ หรือชื่อเรื่องออกเป็นความคิดหลัก ความคิดรอง และความคิดย่อยทำให้นักศึกษามองเห็นทิศทางในการนำเสนอเนื้อหาที่จะนำมาถ่ายทอดออกมาในรูปของบทร้อยกรองเป็นรูปธรรมได้ชัดเจนขึ้น ซึ่งเป็นเสมือนการวางเค้าโครงเรื่อง นับว่าเป็นการจัดกิจกรรมที่แปลกใหม่สำหรับนักศึกษา ทำให้นักศึกษารู้สึกสนุกในการคิด สนุกในการเรียน และสนุกที่จะฝึกปฏิบัติการแต่งบทร้อยกรอง และยังได้รับความช่วยเหลือจากสมาชิกในกลุ่มด้วย จึงส่งผลให้นักศึกษาสามารถแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบังได้ง่ายขึ้น

นอกจากนี้ การจัดกิจกรรมในแต่ละชุดกิจกรรม นักศึกษายังได้ลงมือปฏิบัติจริงด้วยตนเอง และได้มีโอกาสทำงานร่วมกับเพื่อน ได้อภิปราย ซักถาม และแสดงความคิดเห็น โดยเฉพาะผู้วิจัยได้เริ่มปูพื้นฐานด้วยการสร้างความตระหนัก ทำให้นักศึกษาได้สัมผัสกับความไพเราะ จังหวะ ลีลา ของบทร้อยกรองประเภทกาพย์ในชุดกิจกรรม

ชุดที่ 1 ซึ่งนอกจากจะช่วยทำให้นักศึกษาเกิดความซาบซึ้งในความไพเราะแล้ว ยังเป็นการสร้างความคุ้นเคยกับบทร้อยกรองประเภทนี้ให้เกิดขึ้นกับนักศึกษาอีกด้วย ดังนั้นจึงง่ายแก่การเรียนรู้เกี่ยวกับข้อบังคับ ตลอดจนการฝึกปฏิบัติของนักศึกษาในชุดที่ 2 ชุดที่ 3 และชุดที่ 4

2.2 ชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบัง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิคผังความคิด สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตรวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีโครงสร้างของชุดกิจกรรมที่ชัดเจน มีสื่อ อุปกรณ์ ประกอบการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ มีการวัดและประเมินผลที่เป็นรูปธรรม สอดคล้องกับ บาร์นาร์ด (Barnard, 1968, p. 339 อ้างถึงใน สุพินญา คำขจร, 2550, หน้า 50) ที่กล่าวถึงปัจจัยที่ทำให้เกิดความพึงพอใจว่า ปัจจัยหนึ่งที่ทำให้บุคคลรู้สึกพึงพอใจ คือ การกระตุ้นของสิ่งจูงใจ ได้แก่ วัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ สภาพแวดล้อม ที่เกี่ยวกับการทำงาน มีความพร้อม ซึ่งชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนั้น มีความสมบูรณ์ มีการเรียงลำดับเนื้อหาจากง่ายไปหายากและจัดไว้อย่างเป็นระบบ จึงทำให้นักศึกษามีความสนใจกระตือรือร้น เรียนรู้ได้ง่าย เกิดการเรียนรู้ที่มีความหมาย นักศึกษาจึงมีความพึงพอใจในการด้วยชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้ดำเนินการตามกระบวนการในแผนบริหารการสอนที่จัดทำไว้อย่างเป็นระบบ มีการเสริมแรงแก่นักศึกษาด้วยวิธีการต่างๆ อาทิ การปรบมือ การกล่าวคำยกย่องชมเชย การให้กำลังใจ การเปิดโอกาสให้ได้แสดงความคิดเห็น หรือการแสดงออกในรูปแบบอื่น ๆ เช่น การอ่านทำนองเสนาะ การนำเสนอผลงาน ซึ่งกลวิธีการเสริมแรงในลักษณะต่างๆ ดังกล่าว ได้สร้างความพึงพอใจแก่นักศึกษา สอดคล้องกับทฤษฎีการวางเงื่อนไขแบบปฏิบัติการของสกินเนอร์ (Skinner's Operant Conditioning Theory) (Skinner, n.d. อ้างถึงใน พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียรยีนดีสุข, 2551, หน้า 390) ที่กล่าวว่า การกระทำใดๆ ถ้าได้รับการเสริมแรงจะมีแนวโน้มให้เกิดกระทำอีก แต่ถ้าไม่มีการเสริมแรง การกระทำนั้นๆ ก็มีแนวโน้มที่จะลดลงหรือ

หายไปมากที่สุด นอกจากนี้การให้ข้อมูลย้อนกลับแก่นักศึกษาในการทำกิจกรรมทั้งเป็นรายบุคคล หรือรายกลุ่ม ตลอดจนการทำกิจกรรม หรือแบบฝึกท่ายชุดกิจกรรม ทำให้นักศึกษาได้ทราบความก้าวหน้าของตนเอง หรือข้อบกพร่องของตนเอง ทำให้สามารถปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องเหล่านั้นได้ทันทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับกฎแห่งผลที่พึงพอใจ (Law of Effect) ของธอร์นไดค์ (Thorndike, n.d. อ้างถึงใน ทิศนา แคมมณี, 2552, หน้า 51) ที่กล่าวว่าเมื่อบุคคลได้รับผลที่พอใจย่อมอยากที่จะเรียนรู้ต่อไป ดังนั้นการได้รับผลที่พึงพอใจจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการเรียนรู้ นักศึกษาจึงชอบและพอใจในการเรียนด้วยชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

จากเหตุผลที่กล่าวมา เป็นเครื่องแสดงให้เห็นว่านักศึกษามีความพึงพอใจต่อการเรียนโดยใช้ชุดกิจกรรมเสริมสร้างความสามารถในการแต่งบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบัง ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิคผังความคิด สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต หลักสูตรวิชาภาษาไทย ชั้นปีที่ 3 ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) เท่ากับ 4.23 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ จตุพร ชาตง (2547) ภาวัญสุดสงวน (2549) อัมพร ภูระหงษ์ (2549) จินดา ลาโพธิ์ (2553) และเปรมศรี ศรีพลราช (2555) ที่ดำเนินการวิจัยโดยใช้ชุดกิจกรรมและเทคนิคผังความคิด ซึ่งปรากฏผลว่าผู้เรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก หรือระดับดีเช่นเดียวกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะสำหรับนำไปใช้

1. ชุดกิจกรรมทั้ง 4 ชุด ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นนี้ สามารถนำไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนรายวิชา กวีนิพนธ์ไทย (Thai Poetry) และรายวิชาลักษณะคำประพันธ์ไทย (Characteristics of Thai Poetry) ซึ่งเป็นรายวิชาเลือกในหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ. 5 ปี) และหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) หลักสูตรวิชาภาษาไทย ที่เปิดสอนในมหาวิทยาลัยราชภัฏทุกแห่งได้ เพราะทั้งสองรายวิชาดังกล่าวได้บรรจุเนื้อหาเกี่ยวกับบทร้อยกรองประเภทกาพย์ยานีและกาพย์ฉบังเอาไว้ด้วย

2. เนื่องจากชุดกิจกรรมที่สร้างขึ้นมุ่งเน้นการฝึกเฉพาะบทหรือยกรองประเภททภาพยามีและภาพยฉบับเท่านั้น ฉะนั้นหากต้องนำไปใช้ในการฝึกแต่งบทหรือยกรองประเภทอื่นๆ ก็ควรปรับใช้ให้เหมาะสม

3. ชุดกิจกรรมทั้ง 4 ชุดนี้ สามารถนำไปปรับใช้กับการสอนแต่งบทหรือยกรองในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้

4. ผู้สอนที่ต้องการนำชุดกิจกรรมเหล่านี้ไปใช้ ควรศึกษาแผนบริหารการสอนสำหรับแต่ละชุดให้เข้าใจ เพื่อให้การจัดกิจกรรมการสอนดำเนินไปอย่างมีระบบ และมีความสอดคล้องกับใบงาน/กิจกรรมที่กำหนดไว้

5. ผู้สอนควรศึกษาและทำความเข้าใจเกี่ยวกับเทคนิคผังความคิดและการเรียนรู้แบบร่วมมือให้เข้าใจ เพื่อจะได้แนะนำให้นักศึกษาได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และแม่นยำยิ่งขึ้น และในขณะเดียวกันก็จะสามารถตรวจประเมินผลงานของนักศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ. (2545). *สาระและมาตรฐานการเรียนรู้ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร. (2551). *หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต (ค.บ. 5 ปี) สาขาวิชาภาษาไทย ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2551*. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จตุพร ชาดง. (2547). *การพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความด้วยแผนที่ความคิด วิชาภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- จินดา ลาโพธิ์. (2553). *การพัฒนาชุดการเรียนการสอนโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิคผังกราฟิก เพื่อเสริมสร้างความสามารถในการแต่งคำประพันธ์ไทย สำหรับนักศึกษาหลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- แจ่มจันทร์ สุวรรณรงค์. (2556). *ลักษณะคำประพันธ์ไทย พิมพ์ครั้งที่ 5*. สกลนคร: สกลนครการพิมพ์.
- ชลดา เรืองรักษ์ลิขิต และสุจิตรา จงสถิตวัฒนา. (2546). *สร้อยผกาจากวี*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฐะปะนีย์ นาครทรรพ. (2546). *เอกสารประกอบคำบรรยายภาควิชามัธยมศึกษา*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ทิตนา แชมมณี. (2552). *ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ พิมพ์ครั้งที่ 12*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เปรมศรี ศรีพลราช. (2555). *การพัฒนาชุดกิจกรรมส่งเสริมความสามารถในการแต่งบทหรือยกรองโดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือและเทคนิคผังความคิด สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3*. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- พนอจิต จันทา. (2548). *การพัฒนาชุดการสอนวิชาการเขียนสำหรับนักศึกษาศิลปะศาสตร์ระดับปริญญาตรี*. อุบลราชธานี: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- พิชิต ฤทธิ์จรูญ. (2550). *หลักการวัดและประเมินผล พิมพ์ครั้งที่ 4*. กรุงเทพฯ: เฮาส์ ออฟ เคอร์มิสท์.

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ผู้สนใจสามารถนำแนวทางการสร้างชุดกิจกรรมของการวิจัยครั้งนี้ไปปรับใช้ในการสร้างชุดกิจกรรม หรือชุดการเรียนการสอนในรายวิชาอื่นๆ ในระดับอุดมศึกษา และระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานได้

2. ผู้สนใจสามารถศึกษา หรือวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพของชุดกิจกรรม หรือวิจัยหาค่าประสิทธิผลได้ด้วย

3. ผู้สนใจสามารถศึกษาเพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแต่งบทหรือยกรองประเภททภาพยามีและภาพยฉบับของนักศึกษาระหว่างการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมกับการสอนวิธีอื่น เช่น การสอนแบบปกติ เป็นต้น

- พิมพ์ใจ พจนัสสมพงษ์. (2549). การพัฒนาแบบฝึกการเขียนบทประพันธ์ในงานอาชีพ สำหรับนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตร. วิทยานิพนธ์ ศษ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พิมพ์พันธ์ เดชะคุปต์ และเพียรวิ อีนดีสุข. (2551). ทักษะ 5C เพื่อการพัฒนาหน่วยการเรียนรู้และการจัดการเรียนการสอน
แบบบูรณาการ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ภาขวิญญ์ สุตสงวน. (2549). ผลการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนการสอนเขียนบทร้อยกรอง โดยใช้การเรียนรู้แบบร่วมมือ
สำหรับนักเรียนช่วงชั้นที่ 2. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- คิวกร สุวรรณไตรย์. (2552). การพัฒนาความสามารถในการเขียนเชิงสร้างสรรค์ พฤติกรรมการกล้าแสดงออก
ทางความคิดและเจตคติต่อการเขียนเชิงสร้างสรรค์ โดยใช้แนวคิดพหุสัมพันธ์และเทคนิคผังความคิด
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ ค.ม. สกลนคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- สุพัตรา ชื่นเจริญ. (2546). การพัฒนาชุดการเรียนรู้ด้วยตนเองวิชาภาษาไทยเรื่องการเขียนบทร้อยกรอง สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. สารนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สุพินญา คำขจร. (2550). การเปรียบเทียบผลการเรียนด้วย CIPPA และ TAI ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสามารถ
การคิดวิเคราะห์และความพึงพอใจ ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1. มหาสารคาม:
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- สุวรรณนา ขามโคกกรวด. (2547). การพัฒนาทักษะการเขียนเรียงความด้วยแผนภูมิความคิด วิชาภาษาไทย
ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6. การศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- อัมพร ภูระหงษ์. (2549). ผลการใช้ชุดกิจกรรมการแต่งคำประพันธ์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 อำเภอนันทนิคม จังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.